

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/2 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi
si vsaka beseda Din 1.20.

Teden Kmetijske zveze od 16. do 23. novembra.

Zakaj teden Kmetijske zveze? Ker bo do ta teden — od 16. do 23. novembra — po vseh župnijah in občinah krajevine Kmetijske zveze nabirale člane. Ne odklonite, ako vas povabijo, da pristopite! Vzamite si za vzgled Kmetijsko zvezo v Belgiji, kjer je

vsak hišni gospodar član Kmetijske zveze!

Po naših pravilih je lahko član Kmetijske zveze vsak pošten jugoslovanski državljan, moški ali ženski, ki je dopolnil 21. leto ter pripada kmetijskemu stanu ali želi delovati za prospah kmetijskega stanu. Torej ne samo kmetje, ampak tudi manjši posestniki, kočarji, želarji, kmetijski delavci in posli so lahko člani Kmetijske zveze, ker vsi ti pripadajo kmetijskemu stanu. Ne samo moški, ampak tudi ženske, zlasti gospodinje! Članarina Kmetijske zveze je pač tako majhna, da ni vredno govoriti! Na Nižje-Avstrijskem je članarina Kmetijske zveze 6krat toliko kakor pri nas, a je včlanjenih nad 100 tisoč kmetov in posestnikov, ki redno plačujejo članarino, ker jih sicer izbršujejo. Skup držijo, zato pa imajo tudi uspehe! Dunajski gospodarski krogi jih tako upoštevajo, da so načelnika Kmetijske zveze izvolili za načelnika svoje organizacije »Gospodarskega sveta«, ki je poleg Kmetijske zveze najvažnejša gospodarska organizacija cele avstrijske države! Te dni smo čitali v »Delavski pravici«, da neka viničarka-vdova ni mogla plačati članarine pri svoji viničarski organizaciji; pa je prinesla v trgovino nekaj komadov jaje na prodaj, samo da je lahko plačala članarino!

Za teden Kmetijske zveze nam je nek mlad kmet napisal naslednje vrste:

Kmetije, združite se!

Car velikomoravske države Svetopolk je ležal na smrtni postelji. Trije sinovi zro žalostno na umirajočega očeta. Zadnje nauke jim daje. Priporoča jim zlasti edinstvo in slogo. Slednjic da prinese butaro trdo povezanih palic ter jih poda sinovom, rekoč: »Prelomite palice!« — Sinovi poskušajo, a zaman! — »Ne morete«, pravi Svetopolk, »potem pa razvežite palice in jih

zloomite posamič!« — Cesar niso mogli poprej, to se jim je posrečilo sedaj. Palice so z lahkoto zlomili. — »Vidite«, pravi umirajoči vladar, »tako bode z vami, če ne boste edini med seboj! Dokler boste vzajemno podpirali drug drugega, vam noben sovražnik ne bo mogel do živoga; če pa boste med seboj needini, vas bodo strli in zlomili, kakor vi te le palice.« — Sinovi so pozabili na očetov nauk — sprli so se in se vojskovali med seboj. Posledice niso izostale — velikomoravske države je bilo konec. Sloga jači — nesloga pa tlači! V združitvi je moč!

Kmetijski stan preživlja danes težko krizo, ki utegne postati zanj usodna. Kmetijski proizvodi in pridelki nimajo danes prave cene v primeri s pridelovalnimi stroški. Konkurenca drugih držav, ki spravljajo kmetijske proizvode ceneje na svetovni trg, silijo kmetovalca, da mora dati svoje pridelke — pod ceno, ako sploh hoče priti do denarja za davke, za obleko in druge potrebe. A to, kar mora kmet kupiti, bodisi obleka ali gospodarsko orodje, še je vedno v kričečem nasprotju s prodajno ceno njegovih pridelkov. Zato ni čuda, da leze kmet vedno globlje v dolgove, da zopet poje po naših kmetijah boben. Ni sicer to edeni vzrok propada naših kmetijskih domov, so še drugi vzroki, ki tudi pomagajo rušiti trdnost kmeta, toda zdaj se mi, da je to glavni vzrok.

Nadalje kmetijski stan, četudi je najmočnejši, še nima tiste veljave, ki mu gre. Kje je vzrok? V nas samih! Vse premalo se zavedamo važnosti stanovske organizacije. V nas je še premalo stanovske samozavesti. Poglejmo v druge države, n. pr. v malo Dansko! Ali so mar bila tam kmetu vedno tla posuta z rožami? O, kaj še! Tudi danski kmet je preživljal težke dneve, tudi tam je bila pred desetletji težka gospodarska kriza. Toda potem svojih organizacij — kmetijskih zvez — ki so nam po svoji moči lahko za vzgled, se je kmetijski stan dokopal do svojih pravic, si potem svojih organizacij zboljšal svoj položaj. Zavest, da je samo v združenju moč, pomaga k rešitvi danskega, belgijskega, nemškega in tudi avstrijskega kmeta.

Naša Kmetijska zveza

Tudi pri nas imamo Kmetijsko zvezo, ki ima namen združiti kmetijski stan v enotno stanovsko, strokovno in kulturno organizacijo, ki bo zmožna priboriti kmetijskemu stanu v celotnem javnem življenju vse pravice na vseh področjih javnega, gospodarskega in kulturnega življenja ter oni socialni položaj, ki mu v državi gre. In še eno hoče Kmetijska zveza: namreč poglobiti med kmeti stanovsko zavest tako, da bo kmetijski stan mogel povsod uveljavljati svoj vpliv in braniti svoje interese. — Vzglede kmetov v drugih državah naj odpre oči tudi nam. — Vsi kmetijski ljudje, strnite svoje vrste in se oklenite svoje stanovske organizacije — Kmetijske zveze! Teden od 16. do 23. novembra je teden Kmetijske zveze. Skoro v vsaki fari je že osnovana krajevna Kmetijska zveza. Kdor še ni član Kmetijske zveze, naj ta teden stori svojo stanovsko dolžnost ter pristopi h Kmetijski zvezi! Vsi pa, kateri ste že člani, pridobivajte novih članov. Tekmujte v tem, kdo jih bode največ pridobil — krajevine Kmetijske zveze pa katera bo najmočnejša!

Močna stanovska organizacija bodi naš ponos! Čim več nas bo združenih v Kmetijski zvezi, tem več bo Kmetijska zveza lahko storila za kmetijsko ljudstvo! Čisto nekaj drugega je, ako lahko vodstvo Kmetijske zveze reče: »Mi pred stavljamo 10 ali 20 tisoč slovenskih kmetov in posestnikov«, kakor pa če nas je samo nekaj sto! Le z močno in dobro urejeno organizacijo si bo lahko kmet zboljšal svoj položaj. Krizo, v kateri se kmetijski stan nahaja, bo lažje prenesel in tem gotoveje premagal. Pregovor pravi: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!« Da! Ne zanašajmo se toliko na druge! Sami strnimo tesno svoje vrste, v enotni stanovski in strokovni organizaciji si podajmo roke ter s skupnimi močmi delajmo za zboljšanje svojega položaja! Potem smemo upati, da bo tudi Bog blagoslovil naše prizadevanje. Manj tarnanja, pa več dela!

V močni stanovski organizaciji, v stanovski samozavesti in na krščanskih načelih sloneči izobrazbi je bodočnost in spas našega kmeta. Zato naš delo za Kmetijsko zvezo v tednu od 16. do 23. novembra! Naš klic je: Kmetije, združite se!